DERS BİLGİ FORMU

DERSIN ADI	TEMEL TASARIM			
DERSİN SINIFI	9. Sınıf			
DERSIN SÜRESI	Haftalık 6 Ders Saati			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çizim araç gereçleriyle tasarımda kullanacağı temel elemanlar ve tasarımda uygulayacağı ilkeler ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.			
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	 İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak nokta ve çizgi elemanları ile yüzey düzenlemeleri yapar. Oluşturduğu geometrik formlarla tasarı ilkelerine uygun yüzey düzenlemeleri yapar. Açık-koyu ile hacimlendirdiği nesnelerle yüzey düzenlemesi yapar. Renkli yüzey düzenlemeleri yapar. Dokulu obje etütlerinden yola çıkıp yüzey üzerine özgün doku yorumları ve kompozisyon ilkelerine uygun strüktür çalışmaları yapar. 			
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAM VE DONANIMI	Ortam: Grafik atölyesi Donanım: Etkileşimli tahta, projeksiyon, çizim masası			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu derste; öğrenci performansı belirlemeye yönelik çalışmalar değerlendirilirken gözlem formu, ürün dosyası (portfolyo) derecelendirme ölçeği ve dereceli puanlama anahtarı gibi ölçme araçlarından uygun olanlar seçilerek kullanılabilir.			
KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	Nokta-Çizgi	4	42	20
	Tasarı İlkeleri	2	36	17
	Açık-Koyu	2	24	11
	Renk	4	54	25
	Doku ve Strüktür	3	60	27
TOPLAM		15	216	100

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI
Nokta-Çizgi	1. Temel Tasarım Elemanı Olarak Nokta 2. Temel Tasarım Elemanı Olarak Çizgi 3. Nokta ve Çizgi 4. Paspartu	 Nokta ile yüzey düzenlemeleri yapar. Temel tasarım eğitiminin önemi açıklanır. Nokta tanımlanarak plastik sanatlardaki önemi açıklanır. Çizgi ile yüzey düzenlemeleri yapar. Çizgi tanımlanarak plastik sanatlardaki önemi açıklanır. Çizgi çeşitleri açıklanarak çizginin psikolojik ve karakteristik etkileri üzerinde durulur. Nokta ve çizgiyi birlikte kullanarak yüzey düzenlemeleri yapar.
		 4. Çalışmaya uygun malzeme ve renk seçimini yaparak paspartulama yapar. Paspartulama yöntemleri açıklanır.
Tasarı İlkeleri	1. Form ve Kompozisyon 2. Üç Boyutlu Formlar	 Oluşturduğu geometrik şekil veya biçimlerle tasarı ilkelerine uygun iki boyutlu yüzey düzenlemeleri yapar. Kompozisyonun önemi açıklanarak iki boyut ve üç boyut kavramları üzerinde durulur. Kompozisyon ögeleri açıklanır ve zemin biçim ilişkisi üzerinde durulur. Tasarı ilkeleri açıklanarak örnekler gösterilir. Form kavramı açıklanır, geometrik şekillerden hareketle eksiltme, çoğaltma, bölme işlemleri kullanılarak yeni şekil ya da biçimler oluşturmaları istenir. Oluşturduğu üç boyutlu geometrik formlarla tasarı ilkelerine uygun üç boyutlu düzenlemeler yapar. Sanat eğitiminde üç boyutlu çalışmalar yapmanın önemi açıklanır. Üç boyutlu formlar oluşturulması sağlanır.
Açık-Koyu	 Açık-Koyu İle İlgili Kavramlar Açık-Koyu İle Yüzey Düzenlemesi 	 Işığa dikkat ederek açık-koyu ile geometrik formları hacimlendirir. Açık-koyu, ton, ton çubuğu (valör) kavramları açıklanır. Verilen ölçülerde ton çubuğu uygulatılır. Geometrik form hacimlendirmeleri yaptırılır. Açık-koyu ile hacim verilen geometrik formlardan yüzey düzenlemesi yapar. Yüzey düzenlemesi yaparken dikkat edilecek hususlar üzerinde durulur. Hacimlendirilen özgün geometrik formlarla yüzey düzenleme yaptırılır.

Renk	 Renk Bilgisi Renk Kontrastları Renk Analizi Kolaj Tekniği 	 Renk tonlarını doğru yerlerde kullanarak renk çemberi yapar. Renk bilgisi üzerinde durulur. Guaj boya tekniğinin özellikleri açıklanır. Ana ve ara renkleri doğru yerlerde kullandırarak renk çemberi uygulatılır. Ana ve ara renkler guaj boyanın kıvamına dikkat edilerek hazırlatılır. Renk kontrastlıkları ile ilgili yüzey düzenlemeleri yapar. Renk kontrastlıkları açıklanır. Renklerin psikolojik etkileri üzerinde durulur. Yalın renk, açık-koyu, sıcak-soğuk, kalite ve miktar kontrastları ile tamamlayıcı, yanıltıcı kontrastlar uygulatılır. Renkli fotoğraf üzerinde yer alan renklerin analizini yapar. Kolaj tekniği ile yüzey düzenler. Kolaj tekniği açıklanır. Fotoğraftaki bazı bölümler gelişigüzel kestirilip yırttırılır. Çıkarılan yerler fotoğrafa sadık kalınarak farklı tekniklerle tamamlatılır.
Doku ve Strüktür	 Doku Etüdü Özgün Doku Yorumları Strüktür 	 Objeleri, dış doku / tekstür yapısını dikkate alarak kara kalem ve guaj boya tekniği ile etüt eder. Doku ile ilgili kavramlar - doku, biçim, birim biçim (modül), bağ elemanı, sistem, strüktür (iç doku), tekstür (dış doku) - açıklanır. Oluşumlarına ve duyumlarına göre doku çeşitleri örneklerle açıklanır. Karakteristik doku yapısı belirgin olan doğal bir objenin tekstür (dış doku) yapısı dikkate alınarak kara kalemle etüt edilmesi sağlanır. Aynı objenin doku etüdü, guaj boya tekniği ile uygulatılır. Dokulu objelerden yola çıkarak özgün doku yorumları ile yüzey düzenleme çalışması yapar ve renklendirir. Doku yorumunda dikkat edilecek hususlar açıklanır. Dokulu objelerden hareketle, kara kalem tekniği kullandırılarak özgün doku yorumları yaptırılır. Özgün doku yorumlarını kullanarak tasarı ilkelerine uygun yüzey düzenleme çalışması yapması ve renklendirmesi sağlanır. Farklı malzemelerle kabartma (rölyef), özgün doku yorumları yapılabileceği örneklerle açıklanır. Yüzey üzerinde ve mekânda tasarı ilkelerine uygun strüktür çalışmaları yapar. Strüktür ve tasarım ilişkisi açıklanır. Strüktürel düzenlemede kompozisyon ögelerinin (ritim, yön, oran vb.) öneminden bahsedilir. Birim (modül) ve bağ eleman oluşturmaları sağlanır. İki boyutlu yüzey üzerinde, tasarı ilkelerine uygun strüktürel düzenleme çalışmaları yaptırılır. Mekân içinde üç boyutlu özgün strüktür uygulamaları yaptırılır.

UYGULAMA FAALİYETLERİ / TEMRİNLER

Uygulama faaliyetleri / temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti / temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

Nokta-Çizgi	 Nokta ile sık-seyrek, boş-dolu, büyük-küçük kavramlarını kullanarak serbest yüzey düzenlemelerini yapma. Sık-seyrek, kalın-ince, eğri, kırık kavramlarını kullanarak çizgi ile serbest yüzey düzenlemeleri yapma. Nokta-çizgi kavramlarını kullanarak kompozisyon yapma. Yaptığı çalışmaları paspartulayarak sunum yapma. 			
Tasarı İlkeleri	 İki boyutlu geometrik şekiller üzerinde eksiltme, çoğaltma, bölme işlemlerini kullanarak yeni şekil ya da biçimler oluşturma. Tasarı ilkelerini kullanarak iki boyutlu yüzey düzenlemeleri yapma. Üç boyutlu geometrik formlarla kompozisyon yapma. 			
Açık-Koyu	 Ton çubuğu yapma. Geometrik formları ışık-gölge ve açık-koyu ile gölgelendirme. Oluşturulan özgün geometrik formları açık-koyu ile hacimlendirerek yüzey düzenlemesi yapma. 			
Renk	 Renk çemberi, renk skalası ve renk ton çubuğu yapma. Soyut düzenlemelerle renk kontrastları yapma. Fotoğraftan yararlanarak renk analizi yapma. Kolaj tekniğini kullanarak görsel tamamlama yapma. 			
Doku ve Strüktür	 Dokulu doğal objeleri kara kalem ve guaj boya tekniği ile etüt etme. Doğal objelerden yola çıkarak yüzey üzerine doku yorumları yapma ve renklendirme. Birim ve bağ elemanı kullanarak yüzey üzerine strüktür çalışması yapma. Oluşturulan üç boyutlu birim formları tasarı ilkelerine uygun düzenleme. 			

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ergonomik bir çalışma ortamı sağlanmalıdır.
- Tasarım atölyesi standart donanımları sağlanmalı ve yapılacak uygulama faaliyetine ait araç gereç, donanım ve şartlar oluşturulmalıdır.
- Anlatımdan ve örnek çizimlerden sonra, dersin öğrenme kazanımlarının pekiştirilmesi amacıyla öğrenciye birden fazla uygulama faaliyeti yaptırılmalıdır.
- Ölçme araçları, öğretmenler tarafından geliştirilmeli ve öğrenci başarısı bu ölçme araçları ile değerlendirilmelidir.
- Özgün tasarımlar yapabilmek için öğrencide özgüven oluşturulmalı, kullanılacak malzemenin tasarruflu kullanılması sağlanmalıdır.
- Verilen görevi yapma, kişisel temizlik, sabırlı ve azimli olma, zamanı verimli kullanma, kendine güven, yardımlaşma, iş birliği, sözlü ve bedensel iletişim, grup çalışmasına uygunluğun önemi üzerinde durulmalıdır.
- Etkinliklerde beyin fırtınası, grup tartışması, düz anlatım, soru cevap, örnek olay incelemesi gibi yöntem ve teknikler kullanılabilir.